

درشتی ریزگردها در چشم استان

فرخ نژاد- هنوز نمی توان به عنوان بحران از آن نام برد اما اگر برنامه ریزی ها هوشمندانه نباشد و دستگاه های اجرایی دخیل در امر مقابله با ریزگردها پاپیش نگذارند قابلیت تبدیل شدن به بحران را، آن هم به دلیل حضور مستمر خشکسالی ها در استان دارد. هر چند روزهایی که وضعیت هوای مرکز استان، استانداردها را رد می کند به سه روز در ماه هم نمی رسد اما قابلیت تبدیل شدن آن به چالش وجود دارد.

سوال این جاست که به دلیل استمرار قهر طبیعت، موقعیت کویری و اقلیمی، همجوار ی با سیستان و بلوچستان، متاثر بودن از بادهای ۱۲۰ روزه سیستان که در نتیجه خشکسالی ها به ۱۹۰ روز افزایش یافته است و ... امکان تبدیل شدن پدیده گردوغبار و ریزگردها در خراسان جنوبی به چالش یا بحران هست و چه باید کرد تا به سر نوشت خوزستان و سیستان و بلوچستان گرفتار نشود؟

• **برنامه ریزی هوشمندانه**

مدیر کل حفاظت محیط زیست با این که اهتمام به موضوع مقابله با ریزگردها را از اولویت های مهم استان اعلام می کند اما این موضوع را یک بحران در استان نمی داند ولی معتقد است برای این که به بحران تبدیل نشود باید بسیار هوشمندانه برنامه ریزی کرد و این مهم شدنی نیست مگر این که دستگاه های اجرایی دست اندر کار همه پای کار باشند. دکتر «حسن اکبری» تاکید دوباره اش بر این است که اکنون مشکلی در باره ریزگردها در استان نداریم زیرا نتایج آزمایشگاهی نشان از این دارد که تعداد روزهای بالاتر از حد استاندارد در مرکز استان بیشتر از سه روز نیست.

همچنین اگر شاهد روزهایی با گرد و غبار بسیار ناسالم یا ناسالم در استان هستیم این گرد و خاک ها متاثر از دیگر نقاط کشور است و طبیعی به نظر می رسد.

او با بیان این که قابلیت تبدیل گرد و غبار به چالش در استان بسیار زیاد است می افزاید: دلایلش این است که خراسان جنوبی در منطقه ای خشک قرار گرفته است و بیشتر عرصه های آن بیابانی است، علاوه بر این پوشش گیاهی ضعیف در عرصه های بیابانی به خوبی نمی تواند نقش حفاظت از خاک و آب را بر عهده گیرد.

به گفته وی از طرف دیگر هر نوع سوء مدیریت در مصرف بی رویه آب، مرا تع، چرای دام، معدن کاری، تغییر کاربری و تمرکز جمعیت در دشت ها به ویژه در اطراف شهرهایی مانند بیرجند در تبدیل شدن موضوع ریزگردها به یک چالش بزرگ و بحران تاثیر گذار است.

• **تصمیم گیری برای تالاب کچی**

این کارشناس به تالاب کچی نمکزار نهبندان که در نوع خود تالابی اصیل و زیبا به حساب می آیدو به دلیل حفر چاه های کشاورزی سفره های زیرزمینی آب در محدوده آن افت کرده است اشاره می کند و هشدار می دهد که اگر چاره اندیشی لازم انجام نشود ممکن است این فرصت به بحران تبدیل شود به همین دلیل برنامه های خوبی به منظور احیا و بازگشت به قبل برای تالاب با استفاده از منابع اداره های کل منابع طبیعی و آبخیزداری و حفاظت محیط زیست استان تدوین شده است.

«اکبری» اشاره ای به استقرار مدیریت زیست بومی در تالاب کچی نمکزار نهبندان می کند و این که بر اساس برنامه مد نظر تلاش بر این است که موضوع گردوغبار در منطقه کنترل شود.

وی با بیان این که بخش مهمی از برنامه های اجرایی برای مقابله با موضوع گرد و غبار بر عهده دولت است می افزاید: دستگاه های اجرایی زیادی مانند سازمان های صنعت، معدن و تجارت و جهاد کشاورزی، اداره های کل راه و شهرسازی، منابع طبیعی و آبخیزداری، شرکت آب منطقه ای و ... و دستگاه های کلانی مانند وزارت کشور که نقش هماهنگ کننده دارد، در کنترل و مقابله با این موضوع مهم دخیل هستند.

به گفته او علاوه بر این دستگاه ها، یک سر موضوع هم مردم هستند زیرا بخش قابل توجهی از جمعیت استان وابسته به طبیعت است که نحوه عملکرد این افراد در قالب چرای دام، کشاورزی و ... بسیار تاثیر گذار است یعنی اگر چرای بی رویه اتفاق افتاد و آیش زمین های کشاورزی طوری باشد که عرصه ها برای مدتی بدون بادشکن رها شودو ... همه این موارد در تبدیل شدن چالش گرد و غبار به بحران در استان تاثیر گذار است طوری که اگر ملاحظات لازم انجام نشود به طور حتم در آینده به چالشی بزرگ و بحرانی غیر قابل کنترل تبدیل می شود.

این مسئول معضل دیگر عرصه های طبیعی و زیست محیطی استان را گستردگی زیاد آن و کمبود نیرو می داند و ادامه می دهد: با تعداد نیروی موجود، نمی توان حفاظت مطلوبی از عرصه های طبیعی و زیستی استان داشت. به علاوه وضعیت استخدامی نیروها طوری است که نیمی از آن ها قرار دادی هستند و به لحاظ امکانات، تجهیزات و دریافتی ها شرایط فوق العاده سختی دارند. همچنین مجموعه این عوامل سبب شده است در حفاظت از عرصه های طبیعی با این که تلاش های بسیاری انجام می شود به نتایج چندان مثبتی دست نیاییم.

• **قرق های اختصاصی**

مدیر کل حفاظت محیط زیست، اعتقاد دارد که اگر بخواهیم در این زمینه موفق باشیم باید مشارکت در حفاظت را با کمک مردم نهادینه کنیم تا آن ها بیشتر پای کار بیایند و این شدنی نیست مگر در قالب قرق های اختصاصی که به دنبال راه اندازی آن هستیم. او امید دارد سه قرق اختصاصی را در استان راه اندازی کند که در قالب این برنامه، حفاظت و مراقبت بخش هایی از طبیعت را مردم به دست می گیرند و در این محدوده ها به تعداد محدودی اجازه بهره برداری داده می شود تا با این اقدام علاوه بر کاهش تصدی گری دولت، اشتغال ایجاد و کمبود نیرو در عرصه

مدیر کل حفاظت محیط زیست: اگر بخواهیم در زمینه مقابله با پدیده گرد و غبار موفق باشیم باید مشارکت در حفاظت را با کمک مردم نهادینه کنیم

های زیست محیطی جبران شود. وی با اشاره به این که سمت و سوی توسعه استان باید به سمتی سوق داده شود که از ایجاد صنایع آب بر و سنگین و آلاینده و صناعی که می تواند سلامت محیط و مردم را به خطر اندازد پرهیز شود اظهار می کند: اگر قرار است زمانی صنایع آلاینده را در استان مستقر کنیم در تقاطعی باید ایجاد شود که جمعیت کمی ساکن هستند.

وی اشاره ای به مطالعات سال های گذشته در باره ریزگردها می کند و می گوید: به عنوان مثال بر اساس مطالعاتی که اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری انجام داده کانون های فرسایش بادی خراسان جنوبی مطالعه شده است و بر همین اساس سال گذشته فعالیت هایی توسط اداره کل حفاظت محیط زیست اجرا شد که از جمله این اقدام ها می توان به نهال کاری، اجرای پروژه هالال آبگیر و ... اشاره کرد.

• **تاکید بر مطالعه دقیق**

«اکبری» با تاکید بر این که در گذشته ورود به موضوع مقابله با فرسایش بادی در استان اتفاق افتاده است اعتقاد دارد اگر قرار است مقابله ای انجام شود به

طور حتم باید با مطالعه و تحقیق باشد و بخش عمده ای از انرژی صرف پیشگیری از تغییر کاربری ها در طبیعت شود. به گفته وی به عنوان مثال برای چرای زیادی که در مراتع اتفاق می افتد با توجه به حساسیت موضوع به دلیل جوامعی که وابستگی بسیاری به مراتع دارند باید برنامه ریزی شود زیرا همان ابتدا نمی توان چکشی به این موضوع ورود کرد. وی با بیان این که مدیریت عرصه های طبیعی با همه حساسیت هایی که دارد باید به سمت وسویی سوق داده شود که طبیعت از منطقه از توان لازم برخوردار باشد می افزاید: در کنار آن باید به دلیل بیلان منفی سفره های آب زیر مینی، منابع آبی مدیریت شود زیرا اگر این اتفاق نیفتد کارها عظیم می ماند. به علاوه بخشی از پوشش گیاهی به منابع آب زیرزمینی وابسته است زیرا اگر آب سفره ها افت کند و پوشش آن را از دست بدهیم بقیه کارها بی نتیجه است.

به نظر او برای مقابله با پدیده گردوغبار در مرحله اول باید پیشگیری کرد زیرا در مرحله بعد مقابله خیلی سخت می شود، به عنوان مثال اگر پیشگیری نشود با توجه به گستردگی عرصه های طبیعی استان که به ۱۵ میلیون هکتار می رسد مشخص نیست دولت چقدر می تواند نهال کاری کنديا برنامه های دیگر را به اجرا درآورد.

همچنین اگر در استان با فقر پوشش گیاهی بیش از این مواجه شویم حتی اگر همه بودجه را به این کار اختصاص دهیم نمی توان کاری انجام داد.

وی با تاکید بر این که برای مقابله با پدیده گرد و غبار باید موضوع ها به طور دقیق مطالعه شود می گوید: ایجاد پوشش گیاهی در بسیاری از نقاط کار اشتباهی بوده است زیرا وقتی در نقطه ای شاهد افت شدید آب سفره های زیرزمینی هستیم با کاشت نهال به افت بیشتر سفره های آب زیرزمینی کمک شده است و نهال هم خشک می شود بنابراین کارهای مقابله ای مانند نهال کاری باید به صورت دقیق مطالعه شود و فعالیت های پیشگیری نیز می تواند با هماهنگی بین بخشی و استفاده از فرصت های قانونی با کمک دستگاه های اجرایی اتفاق بیفتند.

مدیر امور بیابان اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری:

طرحی از کمیته ملی گرد و غبار اعلام نشده است

فرخ نژاد- طرحی برای اجراء کمیته ملی گردوغبار به استان اعلام نشده است. مدیر امور بیابان اداره کل منابع طبیعی و آبخیزداری در گفت وگوا با خراسان جنوبی، با بیان این که واژه ای به عنوان ریزگرد وجود ندارد افزود: این واژه، منبع علمی ندارد به همین دلیل به جای آن کلمه؛ گردوغبار به کار برده می شود طوری که در سازمان حفاظت محیط زیست، کمیته ملی گردوغبار شکل گرفته است.

مهندس «یوسفی» به تشکیل اولین کمیته مقابله با گردوغبار در استان اشاره کرد و گفت: در این کمیته مصوب شد همه دستگاه های اجرایی مرتبط با این موضوع برنامه های اجرایی خود را ارائه دهند. به گفته وی درست است که کمیته ملی مقابله با گردوغبار در سازمان حفاظت محیط زیست تشکیل شده است اما برنامه های اجرایی آن بر عهده منابع طبیعی است زیرا عرصه های طبیعی به صورت امانت در اختیار سازمان جنگل، مراتع و آبخیزداری کشور است. وی ادامه داد: هنوز برنامه اجرایی از طرف کمیته ملی گردوغبار به استان ابلاغ نشده و اعتباری هم اختصاص نیافته است.

پرونده روز

چهارشنبه ۲ ابان ۱۳۹۷ ۱۴۰ صفر ۱۴۴۰. شماره ۲۸۴۱

یادداشت

بحران در راه

فرخ نژاد- همجوار ی با همسایگانی که وضعیت بهتری نسبت به خراسان جنوبی آن هم به دلیل قهر طبیعت ندارند، اقلیم کویری این همسایگان و به تناسب آن خراسان جنوبی سبب شده است تا استان در کانون مخاطرات طبیعی مانند گرد و غبار، توفان، گردباد، ریزگرد و ... باشد. اما آن چه وضعیت این استان ها و خراسان جنوبی را وخیم تر کرده قهر طبیعت است که با حدود دودهمه به طول انجامیدن آن، دیگر نه مقی برای طبیعت و نه آب و خاکی باقی گذاشته، طوری که ادامه دار شدن این مخاطره طبیعی سبب شده است حتی با داهای ۱۲۰ روزه سیستان که از نام آن پیداست در این بحران سال شمسی ها به ۱۹۰ روز افزایش یابد، پس به تناسب آن دیگر مخاطره ها و آثار ناشی از آن هم چند برابر شده است.

بیابان زاہی در استان آن قدر با سرعت پیش می رود که گاهی منابع اعتباری کمی که تخصیص می یابد به گرد آن هم نمی رسد طوری که در حال پیش روی و نزدیک شدن به محل زندگی انسان هاست. آن هایی که در اطراف ۲۸ کانون بحران فرسایش بادی استان سکنی دارند از گرد و خاک های لتنبار شده در معابر، پشت دره های خانه هاو ... همانند چاهدashi نهبندان، سه قلعه سرایان، ریگ بشرویه، کویر طبس و ... درامان نیستند طوری که آن هنگام که بادهای ۱۲۰ روزه سیستان وزیدن می گیرد صبح که برمی خیزند باتلی از خاک ترمی مواجه می شوند که اجازه باز کردن درها رانمی دهدو گاه زندگی در این نقاط را مختل می کند. چند سال پیش وضعیت بیابان های استان و کانون های فرسایش بادی به حدی بحرانی بود که سازمان های بین المللی با اجرای طرح هایی مانند ترسیب کر بن در منطقه حسین آباد غنبار سر بیشه و بعد از موفقیت آمیز بودن این طرح در این منطقه، اجرای آن را در دیگر شهرستان های استان مانند بشرویه، سرایان، نهبندان، زیرکوه و ... در دستور کار قرار دادند.

اما در سال هایی که پدیده ریزگردها در استان های همجوار خراسان جنوبی مانند سیستان بلوچستان به بحران تبدیل شده است، به گفته مسئولان و متولیان امر منشاء ریزگردها در خراسان جنوبی را باید در کانون های خارج از استان جست. ضرورت ایجاد می کند تا همه دست اندر کاران مرتبط با موضوع تأمین منابع اعتباری لازم برای اجرای برنامه مقابله با بیابان زاہی و افزایش ریزگردها بیش از پیش ورود کنند تا سرنوشتی مانند سیستان و بلوچستان و خوزستان در انتظار خراسان جنوبی نباشد.

باید به مسئولان درباره وضعیت وخیمی که در خراسان جنوبی به دلیل استمرار خشکسالی ها اتفاق افتاده است گوشزد کرد که خطر بحران ریزگرد ها در چند قدمی استان است و اگر دیر به فکر بیفتند، بحران؛ خراسان جنوبی را هم در گیر خود خواهد کرد.

سودوکو
هر روز

■ **قانون:** ارقام ۱ تا ۹ در خانه‌های خالی بنویسید طوری که در هر سطر، در هر ستون و در هر مربع ۳ در ۳ هیچ رقمی تکراری نباشد.

			۷	۵	۱		۳
		۳			۹		
	۱			۲			
		۲	۶	۵			
			۳	۱	۴	۹	۸
			۷	۵	۹		
	۶	۲				۹	
		۷			۲		

برای ارسال پاسخ‌وشرکت در مسابقه، تمام‌رقام سطرهای یک سودوکوی حل‌شده را به ترتیب:از خانه پایین‌راست‌به صورت یک‌عدد (۸ رقمی) بدون فاصله،اینتر یا کاراکتر دیگری پیامک کنید.

			۷	۵	۹		
		۴			۹		
			۱	۵			
		۳		۶			
			۷	۱			
			۲				
		۸	۳				
			۷				

حرفه‌ای‌هاو مدعیان سودوکو در چه‌دشواری هر سودوکو+ زمان حل‌شان را پیامک کنند. مثال:متوسط ۰۰:۱۲:۲۰

			۷		۸		۱
		۵	۶	۴			
		۵					
			۸	۹			
		۲	۴		۷		۹
			۸	۹			
		۹		۶			
		۸	۷		۳	۴	

جوایز نقدی و غیرنقدی هفتگی

لذت سرگرمی

خط اختتامی پاسخ‌ها و نظرات: ۳۰۰۰۷۲۲۵۲

اطلاعات بیشتر در وب سایت 1sargarmi.ir

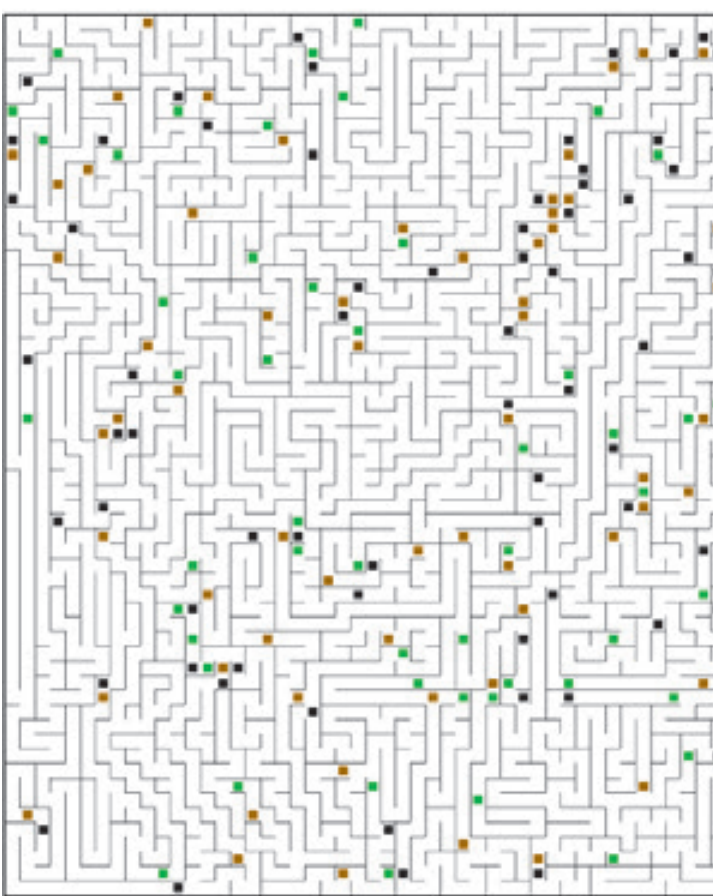
باسخ مسابقه‌های قبل

روزی مین نیست! همه بالاوپایین می‌رند... و این معجزه «سرگرمی» است که با ساده‌ترین ابزار بیشترین تاثیر را دارد. فیلم کوتاه این مراسم را در وب‌سایت 1sargarmi.ir ببینید.

موفقوپیروز باشید؛ و حرفه‌ای

■ **قانون:** در این مارپیچ یک تصویر پنهان شده است! برای کشف آن باید «یک خط شکسته مارپیچ» پیدا کنید که از ورودی مارپیچ وارد شود و از خروجی آن بیرون برود. این خط باید بدون «شاخه» و «دوراهی» باشد. وقتی مسیر صحیح پیدا شد، هر خال رنگی که در مسیر باشد به شمالی گوید که ادامه مسیر را تا خال بعدی با چهرنگی بزرگ کنید تا تصویر آشکار شود.

■ **پیشنهاد می‌شود:** در هر دوراهی، مسیرهای انحرافی بین بستر را با خطوط کمرنگ مشخص کنید تا به اشتباه نیفتید. به خال های رنگی در مسیرهای بین بست بی اعتنا باشید.

گاهی ساده‌ترین ابزار، بیشترین تاثیر را دارد...

معجزه سرگرمی

با یک برگه پر از نقطه و شماره

• **محمد مهدی رنجبر**

دختران کلاس سومی تا پنجمی در سالن هستند اما خبر ندارند برنامه چیست! برگه‌هایی بین آن‌ها توزیع می‌شود که پُر از شمار و نقطه است! اجرای خبری می‌دهد که امروز یک مسابقه

نقش یاب مارپیچ

یک شنبه‌ها و چهار شنبه‌ها

برای ارسال پاسخ‌وشرکت در مسابقه، دوتا از اجزای تصویر این معمار ادر متن پیامک تان نام ببرید.